

№ 197.

Kalendarzyk tygodniowy.

Pon. Św. Rajmunda W.
Wtor. Św. Idziego Op.
Środa. Św. Stefana Kr.
Czwart. Św. Bronisławy.
Piąt. Św. Rozalii.
Sob. Św. Wawrzyńca.
Niedz. Św. Zacharyasza.

Wschód: godz. 5 m. 11.
Zachód: godz. 6 m. 47.
Dł. dnia g. 13 m. 36.

CENA PRENUMERATY:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 8 k. —
Półrocznie " 4 " —
Kwartaln. " 2 " —
Miesięczn. " — " 67
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 5 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 10 kop. —
Półrocznie " 5 " —
Kwartalnie " " 50
Miesięcznie " — " 85

Redakcja

w ŁODZI,
ul. Piotrkowska № III.
№ telefonu 592.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany.

Poniedziałek, dnia 18 (31) sierpnia 1903 roku.

Kantoryi własny w Warszawie, Wspólna № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minke;
w Zgierzu u p. Ikierta; w Łodzi Biuro dzienników i ogłoszeń ul. Piotrkowska № 103.

CENA OGŁOSZEŃ: „Nadesłane“ na 1-szej stronie 50 kop. za wiersz. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 1½ kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1 kop.). Reklamy i Nekrologi po 15 kop. za wiersz petitowy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Zakład naukowy prywatny męzki

z kursem rządowego progimnazjum w Łodzi.
(ulica Południowa 3, m. 9).

Do otworzonych dotąd: klas wstępnej trzechodziałowej, pierwotnej i drugiej egzaminu i zapis odbywa się codziennie. Lekcje rozpoczną się 24 sierpnia.

Przełożony, nauczyciel
Łódzkiego gimnazjum męzkiego

M. R. Witanowski.

Rozkład pociągów.

Od 1-go maja.

Kolej Fabryczno-Łódzka.

Odechodzą z Łodzi: o godzinie 12.22, 6.44**, 7.12*, 8.45***, 12.43, 2.55*, 4.25***, 6.02**, 7.28.

Przychodzą do Łodzi: o godz. 3.09, 5.03, 8.25***, 9.32, 10.25**, 3.50, 5.03, 8.21*, 10.20***, 11.02**.

Uwagi. Godziny wydrukowane tłustym drukiem oznaczają czas od 6 wieczorem do 6 rano.

Pociągi, oznaczone *, nie mają bezpośredniej komunikacji z Warszawą; pociągi, oznaczone **, służą dla bezpośredniej komunikacji „Łódź — Warszawa“ bez przesiadania się w Koluszkach, pociągi, oznaczone ***, przeznaczone są dla letników.

W GałkóWKu stają pociągi: wychodzące z Łodzi o godz. 8.45, 4.25, 7.28, z Koluszek o g. 7.19, 9.08.

Kolej Warszawsko-Kaliska.

Odechodzą do Kalisza o godz. 7.20, 2.08, do Warszawy o godzinie 1.01. Przychodzą z Kalisza o godz. 12.46, 4.55.

Kolej Obwodowa.

Odechodzą ze stacji Łódź-kaliska do Ostrowca o godzinie 7.35, do Koluszek o g. 2.14, do Tomaszowa o g. 6.10. Przychodzą do st. Łódź-kaliska z Ostrowca o godz. 6.33, z Tomaszowa o g. 9.55, z Koluszek o g. 1.51.

Wydalenie obcych poddanych.

—s—

„Praw. Wiestnik“ (№ 181) ogłosił już tekst nowych przepisów o wydalaniu obcych poddanych z granic państwa rosyjskiego.

Podajemy je tutaj w przekładzie dosłownym:

I. W zamian i jako uzupełnienie przepisów odpowiednich, postanowiono co do wydalania cudzoziemców za granicę:

1) Wydalenie cudzoziemców za granicę z zakazem powrotu w obręb państwa rosyjskiego, z wyjątkiem wypadków, oddzielnie wymienionych w przepisach prawnych, może nastąpić jedynie według uznania i z rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych. W miejscowościach, będących pod zawiadywaniem ministerium wojny, takie wydalanie cudzoziemców zależy od ministra wojny, a w general-gubernatorstwach — od general-gubernatora. Bezpośrednie stosowanie przepisów o wydalaniu cudzoziemców za grani-

cę może być pozostawione do uznania gubernatorom gubernij i okręgów pogranicznych, po uzyskaniu przez nich Najwyższego zezwolenia przez pośrednictwo komitetu ministrów.

2) Cudzoziemcy, skazani na ciężkie roboty lub zesłanie na osiedlenie, nie ulegają wydaleniu za granicę, cudzoziemcy zaś, skazani na inne kary, związane z pozbawieniem wolności, mogą być wydalenii, lecz nie przed upływem terminu kary.

3) Cudzoziemcy, podlegający wydaleniu za granicę (p. 1), bądź winni opuścić granicę Rosyi, po otrzymaniu polecenia, w terminie wskazanym, bądź też będą dostawieni etapem do granicy i oddani tam odpowiednim władzom zagranicznym.

4) Cudzoziemcy, którzy raz już nie spełnili polecenia o opuszczeniu granic Rosyi lub też byli wydalenii, a powrócili samowolnie, będą dostawieni do granicy etapem, a gdyby jeszcze raz powrócili, to przed ponownym wydaleniem, odniosą karę za powrót samowolny.

5) Minister spraw wewnętrznych może przychodzić z pomocą cudzoziemcom do ich wyjazdu za granicę, jeśli nie mają odpowiednich na to funduszy.

6) Przed dostawieniem cudzoziemca etapem do granicy, jeśli minister spraw wewnętrznych uzna to za konieczne, należy, przez pośrednictwo ministerium spraw zagranicznych, porozumieć się z odpowiednim rządem zagranicznym o przyjęcie wydalonego.

7) W razie odmowy władz pogranicznych przyjęcia dostawionego cudzoziemca należy odwołać się do odpowiedniego rządu zagranicznego.

8) Cudzoziemcy, których wydania domaga się rząd zagraniczny, a żądanie to może nie być spełnione, nie podlegają dostawieniu etapem do granicy.

9) Cudzoziemcy, których wydalenie nie nastąpiło: a) skutkiem niespełnienia przez nich nakazu opuszczenia granic Rosyi, jeśli nie podlegają dostawieniu etapem (p. 8); b) skutkiem nieprzyjęcia ich przez cudzoziemskie władze pograniczne przy dostawieniu do granicy przed dokonaniem porozumienia z rządem zagranicznym; c) skutkiem odmowy ich przyjęcia w ciągu roku od chwili odwołania się o to przyjęcie do rządu zagranicznego — mogą być, z rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych, osiedlenii przymusowo w jednej z miejscowości, wyznaczonych do tego na każde trzecie przez Najwyższej zatwierdzonej uchwałę rady państwa, skutkiem przedstawienia ministra spraw wewnętrznych.

10) Cudzoziemcy, którzy po dwukrotnym wydaleniu z granic Rosyi, powrócą samowolnie, mogą być, stosownie do uznania ministra spraw wewnętrznych, bądź dostawieni etapem do granicy, bądź przymusowo osiedlenii w jednej z miejscowości, wspomnianych w p. 9.

11) W ten sposób osiedlenii (pp. 9 i 10) cudzoziemcy będą, z rozporządzenia gubernatora, zaliczeni do miejscowej gminy lub urzędu stanu mieszczańskiego, podlegną dozorowi policyjnemu i nie będą mieli prawa wydalac się z granic tego powiatu, w którym ich osiedlono.

12) Przymusowo osiedlenii cudzoziemcy podlegają ustanowionym podatkom i powinnościom wiejskim lub miejskim na zasadach ogólnych, zajmować się atoli handlem lub przemysłem mogą jedynie po uzyskaniu osobnego na to pozwolenia gubernatora miejscowego. Po upływie pięciu lat, od chwili przymusowego osiedlenia, cudzoziemcy ci mogą uzyskać uchwałę gminy lub miasta o ich przyjęciu w poczet stałych mieszkańców i być do nich zaliczeni, po przyjęciu poddaństwa rosyjskiego, za zgodą ministrów spraw wewnętrznych i skarbu. Od chwili takiego zaliczenia osoby te korzystają wogóle ze wszystkich praw stanu gminnego lub mieszczańskiego, wolni są od dozoru policyjnego i mogą zmieniać miejsce zamieszkania według praw ogólnych.

13) Cudzoziemcy, osiedlenii przymusowo, skutkiem odmowy przyjęcia ich przez rząd zagraniczny lub skutkiem nieprzyjęcia przez władze pograniczne, po dostawieniu etapem do granicy, mogą być wydalenii z granic Rosyi jedynie w tym przypadku, jeżeli odpowiedni rząd cudzoziemski wyrazi w następstwie zgodę na ich przyjęcie.

14) Żony i dzieci osiedlanych przymusowo cudzoziemców mogą, za własne fundusze udać się za nimi do miejsca osiedlenia, nie podlegając związaniem z nim ograniczeniom.

II. Część drugą § 313 ogólnej ustawy gubernialnej (Zb. pr. t. II, wyd. 1892 r.) należy sformułować w sposób następujący:

Cudzoziemcy, którzy przybyli do Rosyi za uprawnionymi dowodami, mogą być wydalenii zagranicę jedynie z rozporządzenia odpowiedniej władzy. O tych, którzy, z powodu złego prowadzenia się lub z innych przyczyn, nie mogą być tolerowani w obrębie państwa, gubernatorowie, jeśli nie mają władzy bezpośredniego wydalenia zagranicę, komunikują ministrowi spraw wewnętrznych lub odpowiedniemu general-gubernatorowi.

III. W uzupełnieniu ustawy o pasportach i zbiegach (Zb. pr. t. XIV, wyd. 1890 r.), oraz wzamian innych praw odpowiednich ustanowić przepis następujący:

Cudzoziemcom, którzy utracili swoje poddaństwo lub też nie mają ustanowionych dla zamieszkania w Rosyi dokumentów, jeżeli udowodnią tożsamość swej osoby, mogą być przez gubernatorów, za zezwoleniem ministra spraw wewnętrznych, wydawane świadectwa terminowe na przeciąg czasu, dostateczny dla przyjęcia poddaństwa rosyjskiego.

IV. Paragraf 686 § ustawy o pasportach i zbiegach (Zb. pr. t. XIV, wyd. 1900 r.), należy sformułować w sposób następujący:

286) Cudzoziemca, który przybył na granicę bez ustanowionego pasportu, wydała miejscowa władza policyjna niezwłocznie, bez uzyskiwania na to zezwolenia instancyi wyższej. Przepis ten nie stosuje się do mieszkańców pasa granicznego, przechodzących przez granicę bez pasportu dla zwyczajnych spraw codziennych.

V. W § 58 ustawy o karach kryminalnych i poprawczych (Zb. pr. t. XV, wyd. 1885 r.) należy wykreslić słowa: «wydalenie zagranicę, jeśli winnym jest cudzoziemiec».

VI. Paragraf 58 ust. o karach kryminalnych

C. Kwiecień miał temperaturę 7 st. C., maj 14.7, czerwiec 16.9, lipiec 18.6, a pierwsza połowa bieżącego miesiąca 18.7. Temperatury, jak na lato, wcale niskie. Porównawszy atoli wedle zapisów meteorologicznych temperaturę normalną z tegoroczną najwyższą temperaturą w cieniu okaże się jeszcze większy deficyt ciepła, — który w bieżącym miesiącu doszedł do 4.5 C.

Zazwyczaj w lipcu bywa 268 słonecznych godzin. Lipiec ubiegłego roku dał nam 258 takich godzin, lipiec zaś tegoroczny 225. A więc obok deficytu ciepła mamy także i deficyt światła. — (Do innych deficytów przyzwyczailiśmy się). Ba, ale tegoroczny lipiec dał nam 6 dni zupełnie niesłonecznych, co już należy do wyjątkowych zdarzeń w tym miesiącu.

Aną tegoroczną rządziło niebo północne. — Już w kwietniu i w maju ogromne góry lodowe napłynęły na Ocean Atlantycki z okolic Grenlandyi, posunawszy się o półtora stopnia geograficznego dalej ku południowi, niż w innych latach.

Parowiec niemiecki „Deutschland“, jadąc do Ameryki, spotkał po drodze przeszło 200 gór lodowych, a inne okręty całymi dniami płynęły pośród nich.

Podczas wyboru nowego Papieża obcy przybysze, nie znający klimatu rzymskiego, uskarżali się na ogromne upały. Sprawozdania obcych dziennikarzy, a nawet telegramy biura korespondencyjnego donosiły o niezwykle wysokiej temperaturze w Rzymie. Tymczasem w rzeczywistości i w całych Włoszech i w Rzymie tegoroczne lato było zimniejsze, niż poprzednie. W Neapolu od 1 czerwca do 15 b. m. rtęć zaledwie kilkanaście razy przekroczyła 30°, ale nigdy nie doszła do pełnych 33°, gdy w latach normalnych podnosi się do 36° a nawet do 38°. Podobnie i w Rzymie tegoroczna temperatura była niższą od zwykłej. Oczywiście dla tych, którzy przybyli na południe z północy, ciepota rzymska była upalną tem więcej, że u nas temperatura przez całe lato a nawet przez cały rok była znacznie niższą od normalnej.

Straciliśmy wszelki animusz. Już dzisiaj zamiast mówić o jesieni, która u nas bywa zawsze prawie bardzo piękną, my trapiemy się, że zima znowu nam dobiedzie.

Z OSTATNIEJ POCZTY.

Rozdział dyecezyi wrocławskiej.

Krakowska «Nowa Reforma» domaga się, z powodu wiadomości pism niemieckich o projektowanych zmianach w stosunkach administracyjnych kościelnych w Niemczech, stanowczo, aby Koło polskie w Wiedniu skorzystało z tej sposobności, celem wyjęcia księstwa Cieszyńskiego z pod władzy kardynała Koppa.

Jeżeli kiedy, to dziś właśnie, sprawa ta stała się dla księstwa Cieszyńskiego kwestyą pierwszorzędnej wagi. Wpływy ks. kardynała Koppa sięgają już daleko, jak to pokazały ostatnie znane wypadki. Tembardziej więc obawiać się trzeba, że ks. Kopp zupełnie swobodnie zacznie uprawiać germanizację w Cieszyńsku.

Obecnie, wobec zmian, projektowanych co do granic dyecezyi pruskich, najlepsza do tego nastroje sposobność.

Wątpić wszelako należy, czy hr. Gołuchowski będzie chciał zrobić przykrość kardynałowi Koppowi i jego cesarskiemu panu.

Rewolucya w Macedonii.

Bardzo niepokojące wieści nadechodzą z Prynem. Donoszą mianowicie, że pospolite ruszenie albańskie, powołane pod broń przeciwko powstańcom, zwraca się przeciwko rządowi i grozi otwartym buntem.

Z Macedonii nadchodzą wieści od dwóch sukcesach powstańców, mianowicie pod Podwisem i Czerwoną Wodą. W ostatniej tej miejscowości powstańcy zabrali turkom 70 karabinów Mausera; natomiast napad powstańców na Kiezewo został odparty.

Na południowy zachód od Skoplji pojawiły się oddziały macedońskie. Zabiły one trzech notablów mahometańskich i trzech żandarmów.

Według nadeszłych tutaj wiadomości oddziały komitowe wysadziły w powietrze latarnię morską w zatoce Iuiada, zaraz po odplynię-

ciu floty rosyjskiej do Sebastopola. Domek strażnika spalono.

We wtorek przypada rocznica wstąpienia sultana na tron. Obawiają się, że oddziały komitowe w tym dniu dokonają zamachów dynamicznych. Poczyniono więc stosowne środki ostrożności.

Przebywający stale w Atenach grecy z Macedonii przesłali rządowi i ambasadorom memoriał, skierowany przeciw bułgarom.

Różne wieści.

— Uzupełniając w piątek podaną depeszę, zaznaczamy, że postawiony na wiecu katolickim w Kolonii wniosek w sprawie duszpasterstwa dla polaków na zachodzie Niemiec został zepchnięty z porządku obrad, aby nie wywierał nacisku na postanowienia biskupów pruskich.

— W Abisynii z powodu ciężkiej choroby negusa Menelika obawiają się tu wybuchu wojny domowej. Podobno Ras-Mangasza gromadzi już swych stronników, gotując się w razie śmierci Menelika do zagarnięcia władzy w swe ręce.

— Prezydent Loubet przerywa swoje ferie z powodu ostrego obrotu sprawy macedońskiej. Delcassé ma przedstawić Loubetowi projekt interwencji.

— Cesarz Franciszek Józef przyjmował na dłuższej audyencji hr. Khuen-Hederwaraego i oświadczył mu, że około 4 września powraca do Pesztu i będzie dalej prowadził akcję, celem rozwiązania przesilenia. Wiadomość ta zrobiła w kołach opozycji bardzo dobre wrażenie. Na audyencji u cesarza był także minister Boembawerk, który zaraz po audyencji udał się do ministra Lucacsa.

Wszystkim tym, którzy raczyli oddać ostatnią przysługę zmarłej

ś. † p.

Apolinaryi Antoniewiczowej,

najserdeczniejsze „Bóg zapłać“ składa
Rodzina.

Telegramy.

(Od własnych korespondentów.)

Petersburg, 30 sierpnia. „Praw. wiestnik“ ogłasza: Minister skarbu, rz. r. t., sekretarz stanu S. J. Witte, mianowany prezesem komitetu ministrów.

Petersburg, 30 sierpnia. „Prawit. wiestnik“ ogłasza: Zarządzający bankiem państwa, r. t. Pleske, mianowany zarządzającym ministerium skarbu.

Petersburg, 30 sierpnia. Jak donosi „Praw. wiestnik“, dalsze prowadzenie rozpoczętych rokowań z Niemcami w sprawie traktatu handlowego pozostawiono prezesowi komitetu ministrów, rz. r. t. Wittemu.

Praga, 30 sierpnia. Zmarły tu radca cesarski von Rutmeyer zapisał cały swój majątek, wynoszący milion koron, c. k. ministerium wojny na cele wojskowe (1)

Belgrad, 30 sierpnia. „Narodny List“ po raz wtóry wystosowuje do ministra spraw wewnętrznych pytanie: „czy prawdą jest, co ogólnie utrzymują, że nazajutrz po zamordowaniu pary królewskiej pewien kupiec serbski, który w zamordowaniu odgrywał rolę pośrednika, otrzymał z funduszu dyspozycyjnego 300 tysięcy franków.“

Wiedeń, 30 sierpnia. Z Konstantynopola donoszą, że towarzystwa akcyjne, które dostarczają miastu wody, udały się do rządu z przedstawieniami, iż zachodzi obawa, że oddziały macedońskie przerwą wodociąg. Skutkiem tego ustawiono stałą straż wojskową wzdłuż wodociągu.

Z ostatniej chwili.

(Od własnych korespondentów.)

Petersburg, 31 sierpnia. W guberniach: wileńskiej i grodzieńskiej od Nowego Roku wprowadzeni zostaną naczelnicy ziemscy.

Wiedeń, 31 sierpnia. Krąży pogłoska, że na manewry galicyjskie wyjedzie arcyksiążę Ferdynand d'Este, następcą tronu. Cesarz Franciszek Józef zgadza się na ustępstwa unarodowienia armii węgierskiej, idzie tylko o znaczenie rozmiarów tych ustępstw.

Cesarz nie jedzie na wielkie manewry galicyjskie, lecz zaraz po wizycie króla Edwarda VII-go z Wiednia powraca do Budapesztu, gdzie pozostanie aż do zupełnego załatwienia przesilenia. Misyę utworzenia nowego gabinetu ma otrzymać Sandor Wekerle; hr. Juliusz Apponyi ma zostać ministrem spraw wewnętrznych.

Obu tym mężom stanu zaproponowano, aby odstąpili od żądania komendy węgierskiej, lecz pod żadnym pozorem na to się zgodzić nie chcieli.

Belgrad, 31 sierpnia. Na odbytym tu wiecu ludowym zgromadziło się 8,000 ludzi. Obradowano w sprawie wypadków w Macedonii. Przewodniczył zebraniu biskup Iliez. Uchwalono, że ludy bałkańskie nie mogą obojętnie patrzeć na rzezie współbraci, dokonywane przez Turków w sposób barbarzyński. Ludy bałkańskie powinny połączyć się razem dla działania przeciw wspólnemu wrogowi.

W wiecu przyjmowali udział wojskowi, urzędnicy, byli ministrowie, studenci i znaczne masy ludu wiejskiego.

Sofia, 31 sierpnia. Pociągi, idące w stronę Konstantynopola od granicy tureckiej idą bez podróżnych, zupełnie próżne, pochodzi to wskutek zamachów, dokonanych na pociągi w dniach ostatnich.

Konstantynopol, 31 sierpnia. Powołano pod broń pierwszą, drugą i trzecią rezerwę redyfów; w wojskowych kołach tutejszych wojna z Bułgarią uważana jest za nieunikloną.

Wiedeń, 31 sierpnia. W Ueskibie (Skoplji) żołnierze pułku redyfów, bez żadnej widocznej przyczyny strzelali do przechodniów ostremi nabojami. Kilkunastu ludzi zabitych.

Białogród, 31 sierpnia. W Prochowiu Turcy zburzyli klasztor serbski.

Konstantynopol, 31 sierpnia. Wysoka Porta zapewnia, że w Bejrucie nie było zamachu na wice-konsula Stanów Zjednoczonych, padł tylko strzał wskutek odbywających się uroczystości weselnych.

Rodosto, 31 sierpnia. Bez żadnej przyczyny Turcy napadli na ormian i rozpoczęli straszną rzeź, nie szcędząc nawet kobiet i dzieci. Władze tureckie przypatrywały się tym rzeziom obojętnie.

Odpowiedzi Redakcyi.

Melomanowi. Ponieważ urządzający wczorajszy koncert orkiestry lwowskiej na rzecz powodziar nie uznali za stosowne powiadomić o nim naszej redakcyi, nie mogliśmy go też reklamować, ani też podać w numerze sobotnim wzmianki o miejscu i godzinie koncertu. A szkoda, bo i koncert ze względu na artystyczne wybranie programu i cel, ze wszech miar zasługiwały na to. Nie nasza wina.

OD ADMINISTRACYI

Ogłoszenia do bieżącego numeru przyjmuje administracja „Rozwoju“ do godziny 11-ej rano, nekrologi do godz. 1-ej po południu. Ogłoszenia, podane po wyżej oznaczonych godzinach, będą umieszczone w numerze dnia następnego.

W niedziele i święta administracja zamknięta.

6-cio klasowa pensya

TEOFILI SCHMIDT

ulica Pasaż-Meyera № 10.

Rok szkolny rozpocznie się 29 sierpnia now. stylu. Zapis codziennie od 9 do 3. Przyjmowane są uczennice w wieku lat 6. 1165-8 6

Pensya IV klasowa żeńska

N. A. IWANOWEJ

Kurs gimnazjalny. Zapisy nowych uczennic przyjmuje się od 10-jej godz. do 5 popołudniu, oprócz dni świątecznych. Lekcje rozpoczęły się.

1236-d-2

N. Iwanow.

Szkoła prywatna męzka

KAROLA WEIGELTA

ulica Piotrkowska 145 i Nowo-Spacerowa 46, przyjmuje chłopców od lat 6 i przyspasabia do szkół rządowych.

Szkoła prywatna żeńska

KLARY WEIGELT z Falzmanów

Piotrkowska 182, przyjmuje uczennice od lat 6, codziennie. 1183-6-5

M. SPRZĄCZKOWSKIŁódź,
Piotrkowska 54
róg Dzielnej

Hurtowy i detaliczny

SKŁAD WIN

oraz skład herbaty firm

**Piotr Orłow i
B-ci K. i C. Popow**

poleca: Odstale wina kuracyjne Węgierskie, Francuskie, Reńskie, Hiszpańskie, Włoskie—, „Vermouth“ tudzież koniaki kuracyjne, oraz rumy i likiery krajowe i zagraniczne.

Wina Krymskie: białe i czerwone od 40 kop. do 1 rubla za butelkę. Miody staropolskie od 60 kop. do 10 rb. za butelkę.

Kawior astrachański

171-r-161

gruboziarnisty bez soli, oraz wszelkie towary w zakres kolonialny i delikatesów wchodzące. Cukier po cenach stałych fabrycznych.

Pensya IV klasowa żeńska

LEONTYNY RAJSKIEJ

ulica Dzielna № 11.

Zapis 25 sierpnia od godz. 11-4 pop. Egzaminu wstępne i powakacyjne 1 i 2, lekcje 3 września. 1135-17-8

Pensya żeńska 4 klasowa

z 3 oddziałami przygotowawczymi

Anieli Rothert (dawniej Remus)

ulica Nowo-Spacerowej № 29.

Lekcje rozpoczęły się. Zapis uczennic codziennie od g. 9-1 i od 3-5. 1190-6-9

Karol Somya w Łodzi,

PIOTRKOWSKA № 192

poleca doskonałą patentowaną farbę azbestową, ogniotrwałą „Natalin“ z Poraja, demonstrowaną i nagrodzoną wielkim medalem na wystawach higienicznych w Warszawie i Łodzi. Farba azbestowa ogniotrwała zabezpiecza od ognia i wilgoci, jest tańszą od olejnej. Próbnę jednopudową beczulki na składzie. 479-30-30

IV klasowa pensya żeńska z kursem progimnazjum rządowego

Zofii z Baderów Libiszowskiej

z dniem 14 lipca przeniesioną została do nowego lokalu

przy ul. Zawadzkiej № 24.

Zapisy nowowstępujących uczennic, zarówno przychodnich, jak i pensyonarek, będą przyjmowane w kancelaryi od dnia 25 sierpnia r. b. przy ulicy Zawadzkiej 24. Lekcje rozpoczną się 1 września.

№ 11949.

Obwieszczenie.

DYREKCJA**Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi**

W zastosowaniu się do § 22 Ustawy, podaje do powszechnej wiadomości, że zażądane zostały pożyczki na nieruchomości:

- 1) Pod № 1298a przy ulicy Zagajnikowej, przez Antoniego Kowalskiego i Walentego Kaźmierczaka, pierwotna rb. 16,000.
- 2) Pod № 27 przy ulicy Św. Jakóba, przez Wawrzyńca Szczygielskiego, pierwotna rb. 20,000.
- 3) Pod № 794k przy ulicy Zakątnej, przez Józefę i Annę małżonków Fischer, pierwotna rb. 16,000.
- 4) Pod № 321kg przy ulicy Szkolnej, przez Józefa i Wiktorję Helenę małżonków Rajskich, dodatkowa rb. 25,000.

Wszelkie zarzuty przeciwko udzieleniu zażądanych pożyczek stowarzyszeni zechcą przedstawić Dyrekcji, w przeciągu dni 14 od daty wydrukowania niniejszego obwieszczenia.

Za prezesa p. o. dyrektora M. Sprzączkowski.

P. o. Dyrektor Biura L. Gajewicz.

Łódź, dnia 16 (29) sierpnia 1903 r.

1242

Zbytnią ciekawość

przechodniów i sąsładów powstrzymują oryginalne francuskie

Witraże

na lejane na szyby. Ceny warszawskie, tanie

„BRISTOL”

Piotrkowska № 83.

1110-10-4

ZARAZ!

do wynajęcia trzy pokoje od frontu, razem lub oddzielnie, mogą być z całodziennem utrzymaniem. Tamże wydają się obiady.

Dzielna 40 m. 2.

1189-6-5

Technicznie uzdolnionego
przedstawiciela

dla Łodzi i okolicy poszukuje pierwszorzędną inżynierską firmę i fabrykę w Warszawie, której specylnością: ekonomiczną instalacją parową do 3000 konł.

Uprasza się składać oferty posterestante sub P. P., Warszawa. 1205 3-2

Do sprzedania

lub wdzierżawienia, na czas dłuższy, budynki murowane

zdatne na fabrykę krochmalu, przedziałnie lub t. p. i 5 morgowy ogród na bardzo dogodnych warunkach. W Łyszkowicach przy szosie między Łowiczem i Skierńwicami. Wiadomość na miejscu u Popielawskiego. 1240-3-2

Przyjmuję nadrabiane ponczocho. Ul. Mikołajewska № 59, m. 56, II piętro. 1111-d-33

Do wynajęcia zaraz

Pokój frontowy

duży, z posadzką, wodociągiem i oddzielnym wejściem. Wiadomość ul. Golca № 13, m. 10. 1212-4

Z powodu wyjazdu do sprzedania

pralnia,

istniejąca 7 lat, przynosi 1000 rb. dochodu rocznie. Południowa № 27, front. 1221-3-3